

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   »   2023 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Дослідницька

для студентів

Спеціальності 011 Освітні педагогічні науки
Освітнього рівня другого (магістерського)
Освітньої програми 011.00.04 освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02138554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0813/23
ЖЦ (прізвище, ініціали)
«   » 23

Київ – 2023

Розробники:

Хоружа Людмила, доктор педагогічних наук, професор завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти
Желанова Вікторія, доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти
Леонтєва Інна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол від 7 вересня 2023 року № 2

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.04 «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих»

Гарант освітньо-професійної програми Вікторія ЖЕЛАНОВА

Програму практики перевірено

«___» _____ 2023 р.

Заступник декана _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20___ р. Протокол №___
(підпис) (ПБ)

на 20___/20___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20___ р. Протокол №___
(підпис) (ПБ)

на 20___/20___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20___ р. Протокол №___
(підпис) (ПБ)

на 20___/20___ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20___ р. Протокол №___
(підпис) (ПБ)

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Вид практики	Дослідницька	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	2 (6)	-
Семестр	3 (11)	-
Кількість змістовних компонентів з розподілом:		
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин	90	-
Тривалість (у тижнях)	2	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. БАЗА ПРАКТИКИ:

Базою для проходження виробничої (методичної) практики є:

1) Випускова кафедра (освітології та психолого-педагогічних наук) Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Особливості організації та проведення виробничої практики

- ❖ Керівництво практикою, здійснюється викладачами кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, які є науковими керівниками магістерських робіт студентів;
- ❖ Перед проведенням практики проводиться установча конференція, під час якої відповідальні за практику викладачі кафедри роз'яснюють студентам завдання практики, вимоги до оформлення звітної документації;
- ❖ Через тиждень після закінчення практики проводиться звітна конференція, під час якої студенти презентують результати виконання програми практики;
- ❖ Студент, який не проходив практику або робота якого під час практики визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план.

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета дослідницької практики – формування дослідницької компетентності студентів-магістрантів; поглиблення і розширення умінь здобувачів вищої освіти щодо застосування сучасних методів, засобів і технологій в науково-педагогічному дослідницькому процесі; оволодіння методологією ведення науково-дослідницької діяльності у сфері вищої освіти на засадах академічної доброчесності.

Завданнями практики є:

- розвиток здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; застосовувати знання у практичних ситуаціях; вчитися і оволодівати сучасними знаннями, критичного осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки з використанням системного, інтегрованого і міждисциплінарного підходів.
- Формувати здатність до адаптації та дії в новій ситуації, вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах
- Формувати здатність до міжособистісної взаємодії та коучингової підтримки дорослих на різних етапах

- особистісно-професійного самовизначення і самореалізації.
- Формувати здатність проводити дослідження на відповідному рівні, проектувати і досліджувати освітні системи, застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки, зокрема в системі освіти дорослих.
- Розвивати здатність до професійного спілкування державною та іноземною Мовами.

1. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

РН2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемнотематичну дискусію. РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність

РНу16. Застосовувати знання та розуміння сутнісних характеристик якості освітнього процесу та основних видів моніторингу якості освіти, сучасних програм та результатів національних і міжнародних порівняльних досліджень якості освіти, нормативних документів, що регламентують проведення моніторингу якості освітнього процесу в закладах освіти, зокрема їх освітніх потреб.

2. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

№	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин
Етап I. Організаційний		
1	Участь в установчій конференції.	1
2	Ознайомлення з програмою, завданнями, формами звітності з практики.	1
3	Ознайомлення з функціями та особливостями організації наукової діяльності структурних підрозділів Університету. Ознайомлення з науковою темою кафедри освітології та психолого-педагогічних наук й Факультету педагогічної освіти	1
4	Участь у наукових заходах кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, Факультету педагогічної освіти, Університету Грінченка	2
	Разом	5
Етап II. Підготовчий		
5	Уточнення критеріального апарату дослідження відповідно до змістової структури досліджуваного феномену.	10
6	Уточнення діагностичного інструментарію дослідження.	10
7	Доведення репрезентативності експериментальної вибірки.	10
8	Обговорення з науковим керівником логіки контрольного етапу експериментальної роботи.	10
	Разом	40
Етап III. Власне дослідницький		
9	Проведення експериментальних (діагностичних) зрізів	8
10	Опанування методів обробки результатів діагностики, зокрема методів математичної статистики	8
11	Розроблення методичних рекомендацій щодо впровадження формувальної складової дослідження	8
12	Презентація результатів практики на кафедрі освітології та психолого-педагогічних наук	8
13	Підготовка наукової статті щодо розкриття логіки й висвітлення результатів дослідження	8

	<i>Разом</i>	40
Етап III. Підсумковий		
14	Обговорення результатів практики з науковим керівником	2
15	Презентація результатів власного наукового дослідження (попередній захист)	2
16	Участь у підсумковій конференції	1
	<i>Разом</i>	5
	<i>Разом за навчальним планом</i>	90

6. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

6.1. Особливості організації і проведення практики.

Програма переддипломної практики передбачає:

- оформлення магістрантом у супроводі наукового керівника матеріалів з теми магістерського дослідження (відповідно до вимог написання магістерських досліджень)
- підготовку до захисту магістерського дослідження і включає два змістові модулі, реалізація яких проходить у кілька етапів

Етап 1. Організаційний

Ознайомлення із метою та основними завданнями виробничої (переддипломної) практики, документацією, яку необхідно подати до завершення практики, вимогами до її оформлення. Розподілення та закріплення за науковими керівниками. Складання індивідуального плану (дорожньої карти) проходження практики. Ознайомлення та аналіз нормативних документів про організацію наукової діяльності кафедр Факультету педагогічної освіти. Ознайомлення та аналіз структури та основних напрямів наукових досліджень зазначених кафедр Факультету педагогічної освіти.

Етап 2. Підготовчий

Вивчення досвіду та системи дослідницької роботи колективу закладу освіти, що є базою практики у спосіб аналітичного огляду науково-дослідницьких та практичних робіт науково-педагогічного спрямування. Засвоєння способів організації та контролю самостійної пошукової наукової роботи. Опанування методики підготовки до виконання дослідницької роботи. Аналіз сучасної наукової літератури у галузі освіти. Аналіз сучасних методів, засобів і технологій науково-дослідницького процесу. Складання бібліографічного огляду літератури, електронних джерел із обраної проблематики дослідження. Розроблення програми і методики наукового пошуку відповідно до обраної проблеми дослідження. Складання плану роботи над емпіричним дослідженням. Розроблення методологічного апарату для виконання роботи, що включає визначення мети, об'єкта, предмета, завдань дослідження, форму моделювання основної проблеми, добір адекватних методів та методик дослідження, спрямованих на розв'язання наукової проблеми.

Етап 3. Власне дослідницький

Робота над вирішенням завдань формульованого етапу експерименту. Систематизація та упорядкування фактичного матеріалу формульованого етапу експерименту. Проведення діагностичних зрізів за результатами формульованого етапу експерименту магістерського дослідження відповідно до завдань науково-дослідної роботи. Реалізація завдань діагностичного етапу експерименту. Підготовка наукової статті за результатами дослідження..

Етап 4. Підсумковий

Оформлення матеріалів магістерського дослідження. Обґрунтування загальних висновків з визначенням рівня ефективності нововведень, опис апробації отриманих в процесі наукового дослідження результатів у практику. Оформлення списку

використаних джерел, додатків. Презентація результатів власного наукового пошуку на попередньому захисті.

6.2. Завдання для самостійної роботи та /або перелік індивідуальних завдань для студентів.

1. Робота над магістерським дослідженням.
2. Участь у науково-практичній конференції.
3. Написання і публікація наукової статті.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики.

Студент зобов'язаний:

- взяти участь в установчій конференції з проблем організації дослідницької практики;
- у повному обсязі виконувати завдання дослідницької практики, передбачені програмою;
- нести відповідальність за доручену і виконану роботу;
- виявляти достатній рівень професіоналізму, культури мовлення, спілкування і поведінки;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації дослідницької практики;
- своєчасно звітувати про виконання програми дослідницької практики;
- взяти участь у звітній конференції.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету.

Керівник практики зобов'язаний:

- забезпечити студентів програмою практики,
- консультувати студентів з усіх питань у процесі проходження практики;
- контролювати студентів щодо ведення щоденника й виконання робіт відповідно до програми практики;
- здійснювати методичне керівництво роботою студентів із написання звітів проходження практики та надавати їм необхідну допомогу;
- організувати захист студентами звітів із проходження практики;
- систематично інформувати кафедру про хід практики, а на етапі її завершенні подати пропозиції щодо вдосконалення практичної підготовки студентів.

7. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень

№	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Складання індивідуального плану (дорожньої карти) проходження практики, звіт за результатами практики	5	2	10
2.	Виконання завдань практики II та III етапів (критеріальний апарат; діагностичний інструментарій; обробка даних; методичні рекомендації)	5	4	20
3.	Написання наукової статті за результатами дослідження	25	1	25
4.	Підготовка презентації результатів власного наукового дослідження на кафедрі (передзахист)	45	1	45
Разом				100

7.2. Перелік звітної документації.

1. Індивідуальний план роботи над магістерською роботою.
2. Результати проведення індивідуального педагогічного дослідження (констатувальний і формувальний етапи).
3. Наукова доповідь або тези виступу на науково-практичній конференції / семінарі, стаття.
4. Звіт про проходження виробничої (переддипломної) практики.

7.3. Система контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік; критерії оцінювання результатів проходження переддипломної практики подано за кількістю балів, отриманих студентом за виконання завдань практики.

7.4. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань/умінь/навичок зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
F, FX	1 – 59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА (ЗА ПОТРЕБИ).

Нормативні документи:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
2. Про вищу освіту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Проект Закону про освіту дорослих (2022) <https://ips.ligazakon.net/document/JI06948A> .
4. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти (Лист МОН № 1/9-650 від 23.10.18 року).
5. Як підготувати та захистити курсові та магістерські роботи. Методичні рекомендації для студентів педагогічних спеціальностей (2022) https://fpo.kubg.edu.ua/images/%D0%A4%D0%9F%D0%9E_%D0%9C%D0%B5%D1%82%D

[0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96 %D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97 %D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%96 %D0%BC%D0%B0%D0%B3 2022_compressed_1.pdf](#)

6. Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

7. Стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy%20vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Основні

1. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : Методологічні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
2. Добронравова І.С., Руденко О.В., Сидоренко Л.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>
3. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид.. К.: Алерта, 2019. 492 с.
4. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 360 с.
5. Організація та методологія наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Уклад.: О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. Харків: Право, 2019. 40 с.

Додаткові:

6. Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: монографія редкол.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Я.С. Фруктова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 912 с.
7. Хоружа Л.Л. Як залучати молодь до педагогічної науки: досвід наукової школи. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». 2019. С. 156-161.
8. Хоружа Л.Л., Мельниченко О.В., Братко М.В., Котенко О.В, Прошкін В.В. Дослідження компетенції викладача вищої школи в Україні діагностика і аналітика The New Education Review (55(1)). 2019. С. 233-245.